

ไม่ว่าข้อกำหนดเหล่านี้จะถูกใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ ในจี้เรียด้วยเหตุผลใดก็ตาม ตัวอย่างในคำอธิบาย 12 และตัวอย่างของเนปาลและไลบีเรียในคำอธิบายที่ 10 และ 11 ตามลำดับ ล้วนแสดงให้เห็นว่าพรรคการเมือง ถูกก่อตั้งและควบคุมผ่านรัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศ อย่างไรก็ตาม โดยส่วนใหญ่ รัฐบาลไม่ได้กำหนดเรื่อง พฤติกรรมพรรคการเมืองในรัฐธรรมนูญแต่ในกฎหมาย นิติบัญญัติ ซึ่งที่พบบ่อยครั้งมักอยู่ใน “กฎหมายพรรค

การเมือง” แบบพิเศษ

ฐานข้อมูลทั้งหมด 117 ข้อมูลภายใต้หัวข้อ “กฎหมาย พรรคการเมืองแบบพิเศษ” เป็นการประมวลบทบัญญัติ การควบคุมพรรคการเมือง ซึ่งมี 13 ข้อมูลกำหนด อย่างละเอียดว่าพรรคการเมืองควรจัดตั้งอย่างไร ตัวอย่างเช่น กฎหมายพรรคการเมืองเยอรมัน ปี 1964 (แก้ไขเพิ่มเติมปี 1994) ได้กำหนดโครงสร้างองค์กร

คำอธิบาย 12: รัฐธรรมนูญที่จัดการพรรคการเมืองโดยละเอียด – ในจี้เรีย

มาตรา 222 ข้อจำกัดในการจัดตั้งพรรคการเมือง

ไม่มีสมาคมใดไม่ว่าจะในชื่อใด สามารถดำเนินการในฐานะพรรคการเมือง หากไม่ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

- (a) ชื่อและที่อยู่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานแห่งชาติต้องขึ้นทะเบียนกับคณะกรรมการอิสระในการเลือกตั้ง;
- (b) สมาชิกภาพของสมาคมต้องเปิดกว้างให้กับชาวไนจีเรียโดยไม่จำกัดถิ่นกำเนิด สภาพการเกิด เพศ ศาสนา หรือกลุ่มเชื้อชาติ;
- (c) สำเนาระเบียบข้อบังคับต้องจดทะเบียนไว้ที่สำนักงานใหญ่ของคณะกรรมการอิสระในการเลือกตั้งในรูปแบบที่คณะกรรมการดังกล่าวกำหนดไว้;
- (d) การเปลี่ยนแปลงระเบียบข้อบังคับที่จดทะเบียนไว้แล้วต้องจดทะเบียนที่สำนักงานใหญ่ของคณะกรรมการอิสระในการเลือกตั้งภายใน 30 วันหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงนั้น;
- (e) ชื่อของสมาคม เครื่องหมายหรือ สัญลักษณ์ต้องไม่สื่อความหมายในทางศาสนาหรือในทางเชื้อชาติหรือ แสดงออกว่ากิจกรรมของสมาคมจำกัดเฉพาะบางพื้นที่ของไนจีเรีย; และ
- (f) สำนักงานใหญ่ของสมาคมต้องตั้งอยู่ในเขตเมืองหลวงของสหพันธรัฐ คือกรุงอาบูจา

มาตรา 223 ระเบียบข้อบังคับและกฎของพรรคการเมือง

- (i) ระเบียบข้อบังคับและกฎของพรรคการเมืองต้อง -
 - (a) จัดให้มีการเลือกตั้งตามหลักประชาธิปไตย สำหรับเจ้าหน้าที่สำคัญหรือสมาชิกของคณะกรรมการบริหาร หรือคณะกรรมการปกครองอื่นๆของพรรคการเมืองตามระยะเวลาที่กำหนด; และ
 - (b) ให้มั่นใจว่าสมาชิกของคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการปกครองอื่นๆต้องสะท้อนความเป็น สหพันธรัฐของไนจีเรีย
- (ii) จุดประสงค์ของหมวดนี้คือ -
 - (a) การเลือกตั้งเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองต้องจัดทำตามระยะเวลาที่ กำหนดโดยสม่ำเสมอหรือไม่เกินทุกๆ 4 ปี; และ
 - (b) สมาชิกของคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการปกครองอื่นๆของพรรคการเมืองต้องสะท้อนความเป็น สหพันธรัฐของไนจีเรีย หากว่าสมาชิคนั้นมาจากรัฐต่างๆกัน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของที่มาจาก ทุกรัฐของสหพันธ์และเขตเมืองหลวงของสหพันธรัฐ คือกรุงอาบูจา

ของพรรคการเมืองอย่างละเอียด วูลฟกัง มิลเลอร์ ได้โต้แย้งว่าประเทศเยอรมันเป็น "ประเทศเดียวในยุโรปตะวันตกที่กฎหมายพรรคการเมืองมีความสอดคล้องกันมากที่สุด"⁴⁰ ข้อมูลเดียวเรื่อง *พรรคการเมือง/โครงสร้างองค์กร* ในฐานะข้อมูล กฎหมายพรรคการเมือง เยอรมัน (ไม่ได้แสดงไว้ในที่นี้) มีค่ามากกว่า 2,000 ค่า จาก 11 มาตราซึ่งมีข้อกำหนดอย่างมากมาย

ด้วยความมีพลังของการเมืองระบบพรรคเยอรมันร่วมสมัย กฎระเบียบที่เข้มงวดของเยอรมันในเรื่องโครงสร้างพรรคและกิจกรรมจึงไม่เป็นตัวถ่วงของการ

พัฒนาไปสู่พรรคการเมืองในระบบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง อย่างไรก็ตาม มีข้อสงสัยว่ากฎระเบียบของรัฐที่เข้มงวดส่งผลอย่างไรต่อการก่อตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินงานในประเทศอื่นอย่างเช่น จอร์แดน เยเมน กัมพูชา และอินโดนีเซีย ไม่มีประเทศใดในจำนวนนี้ที่ได้รับการประเมินว่า "มีความอิสระ" จากการจัดอันดับของฟรีดอมเฮาส์ในปี 2003 ถึงแม้ว่าทุกประเทศได้กำหนดโครงสร้างพรรคการเมืองและการดำเนินงานอย่างละเอียด ดังเห็นได้จากบางบทบัญญัติของกฎหมายพรรคการเมืองจอร์แดน ปี 1992 (ดูคำอธิบาย 13)

คำอธิบาย 13 การกำหนดโครงสร้างพรรคการเมือง ในกฎหมายพรรคการเมือง- จอร์แดน

มาตรา 4

ชาวจอร์แดนมีสิทธิจัดตั้งพรรคการเมืองและมีอิสระที่จะเข้าร่วมโดยให้เป็นไปตามข้อกำหนดทางกฎหมาย

มาตรา 7

a. คำขอจัดตั้งพรรคการเมืองที่ลงนามโดยผู้ก่อตั้งต้องยื่นให้รัฐมนตรีโดยมีข้อมูลและเอกสารแนบดังต่อไปนี้:

1. หนังสือบริคณห์สนธิจำนวน 3 ชุดที่ลงนามโดยผู้ก่อตั้ง
2. รายชื่อผู้ก่อตั้งใน 4 พรรคการเมืองรวมทั้งสถานที่และวันที่เกิด อาชีพ ที่ทำงานและที่อยู่ของผู้ก่อตั้งแต่ละคน
3. สำเนาใบเกิดที่มีการรับรองสำเนาถูกต้องของผู้ก่อตั้งแต่ละคน หรือสำเนารับรองถูกต้องของทะเบียนบ้านและบัตรประชาชน
4. หนังสือรับรองว่าไม่เคยกระทำความผิดของผู้ก่อตั้งแต่ละคน
5. หนังสือรับรองที่ลงนามโดยผู้ก่อตั้งทั้งห้าคนต่อหน้าพนักงานที่รัฐมนตรีมอบหมายเพื่อยืนยันว่าเป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของผู้ก่อตั้งทั้งหมดและข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องของบุคคลนั้นๆ ผู้ก่อตั้งพรรคทั้งห้าคนต้องระบุที่อยู่หรือที่พักเป็นรายบุคคลตามที่ต้องการให้มีการจัดตั้งเอกสาร ประกาศ และจดหมายที่ออกโดยรัฐมนตรีไว้ในหนังสือรับรอง

b. พนักงานที่ได้รับมอบหมายต้องออกหนังสือว่าได้รับคำขอจัดตั้งโดยระบุวันที่ที่ยื่นคำขอและข้อมูลรวมทั้งเอกสารแนบทั้งหมด

มาตรา 22

พรรคการเมืองต้องเก็บเอกสารและค่าแกลงดังต่อไปนี้ไว้ที่สำนักงานใหญ่:

- (a) หนังสือบริคณห์สนธิของพรรคการเมือง
- (b) ชื่อ ที่อยู่และที่พักของสมาชิกพรรค สมาชิกผู้ร่วมก่อตั้ง และสมาชิกที่เป็นผู้นำ
- (c) ข้อมูลการตัดสินใจของผู้นำ
- (d) ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของพรรค

มาตรา 4 ในคำอธิบาย 13 ได้กล่าวว่า "ชาวเจอร์แดน มีสิทธิ์จัดตั้งพรรคการเมืองและเข้าร่วมโดยสมัครใจได้ตามบทบัญญัติของกฎหมาย" บทบัญญัตินี้เป็นเรื่องเฉพาะเจาะจง (ดูมาตรา 7 และ 22 ในคำอธิบาย 13) รัฐบาลเจอร์แดนกำหนดให้มี (นอกเหนือจากสิ่งอื่น); (a) ที่อยู่ของสำนักงานสาขาพรรคทั้งหมด; (b) ความรู้เรื่อง "ขั้นตอนการจัดตำแหน่งในพรรค การเลือกผู้นำรวมทั้งระเบียบเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก"; (c) รายงานเรื่อง "ความสามารถทางการเงินและการบริหารของตำแหน่งต่างๆ"; (d) การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ "ชื่อที่อยู่ และที่พักอาศัยของสมาชิกพรรค", บันทึกเกี่ยวกับ "คำตัดสินของผู้นำ" ไว้ที่สำนักงานใหญ่ของพรรค และ (e) "ข้อมูลโดยละเอียดของรายได้และค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง"

บางคนโต้แย้งว่า กฎหมายพรรคการเมืองเจอร์แดน (คำอธิบาย 13) และ "กฎหมายพรรคการเมือง" ของเยเมน กัมพูชา และอินโดนีเซีย ซึ่งไม่ได้อธิบายไว้ในที่นี้ – ไม่ละเอียดเท่ากฎหมายพรรคการเมืองของเยอรมัน หรือกฎหมายอื่นๆ ที่เหมือนกันในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางประชาธิปไตย อย่างไรก็ตาม "กฎหมายพรรคการเมือง" ในประเทศที่กำลังพัฒนาระบบประชาธิปไตยและที่ก้าวหน้าแล้วจะมีความแตกต่างกันมากในเรื่องที่มาของกฎหมายและใครเป็นคนจัดทำขึ้น กฎหมายพรรคการเมืองเยอรมันถูกบัญญัติขึ้นจากประสบการณ์เกี่ยวกับการเมืองระบบพรรคมาได้เพียง 35 ปีและโดยพลังความร่วมมือของพรรคการเมือง ถึงแม้ว่ากฎหมายเยอรมันจะควบคุมแนวปฏิบัติของพรรคการเมือง แต่ขณะเดียวกันก็ยอมรับแนวปฏิบัติของพรรคการเมืองในการแข่งขันกัน ด้วยเหตุนี้จึงเหมาะที่จะเป็นรูปแบบการส่งเสริมมากกว่ารูปแบบการบงการ อนึ่งเนื่องจากไม่มีพรรคการเมืองที่เข้มแข็งและเป็นอิสระมาทำหน้าที่กำหนดกฎหมายพรรคการเมืองในประเทศเจอร์แดน เยเมน กัมพูชา และอินโดนีเซีย ดังนั้นกองกำลังเผด็จการที่ปกครองประเทศจึงกำหนดได้โดยเสรีว่าพรรคการเมืองต่างๆควรจัดตั้งและมีโครงสร้างอย่างไร

ปัจจัยแวดล้อมและประเด็นสำคัญ ในกฎหมายพรรคการเมือง

ประเภทพรรคการเมืองที่ดำเนินงานในประเทศหนึ่งและธรรมชาติของการเมืองระบบพรรคของประเทศนั้นขึ้นอยู่กับกรอบทางกฎหมายที่ใช้ควบคุมพรรคการเมืองและการเมืองระบบพรรค ในงานเขียนเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรต่างๆต่อการเปลี่ยนแปลงของพรรค วูลฟ์กัง มิลเลอร์ กล่าวว่ากฎหมายต่างๆ ของรัฐที่ควบคุมพรรคการเมืองก่อให้เกิด

รูปแบบการแทรกแซงโดยตรงของรัฐในการเมืองระบบพรรค โดยหลักการ กฎหมายพรรคการเมืองบังคับให้พรรคการเมืองต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆที่เกี่ยวกับ "เนื้อหา" (เช่น ประชาธิปไตยภายในพรรค การยอมรับปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนประชาธิปไตย) และ/หรือ "สร้างรูปแบบ" (เช่น ข้อบังคับพรรค, กิจกรรมพื้นฐาน)⁴¹

โดยตระหนักถึงอำนาจของกฎหมายพรรคการเมืองบุคคลต้องพิจารณาปัจจัยแวดล้อมและประเด็นที่ส่งผลให้เกิดบทบัญญัติและการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ จากข้อมูลรูปแบบทั้งห้าของกฎหมายพรรคการเมืองที่น่าเสนอข้างต้น ต่อไปนี้จะเป็นการอธิบายความเหมาะสมของรูปแบบต่างๆตามสถานะสังคมเศรษฐกิจและปัจจัยทางการเมืองที่แตกต่างกัน

พื้นฐานด้านพลเมือง: ประเทศพร้อมสำหรับกฎหมายพรรคการเมืองหรือไม่

ตามที่ได้กล่าวข้างต้น ระบบพรรคร่วมสมัยในประเทศประชาธิปไตยก้าวหน้าเกิดขึ้นก่อนกฎหมายพรรคการเมือง โดยปกติ รัฐธรรมนูญของประเทศเหล่านี้ไม่ได้กล่าวถึงพรรคการเมืองซึ่งอาจยังไม่มีอยู่หรืออยู่ในระยะเริ่มต้นในขณะที่ได้นำรัฐธรรมนูญมาใช้แล้ว นอกจากนี้ กฎหมายพรรคการเมืองในประเทศเหล่านี้โดยปกติจะควบคุมพรรคการเมืองหลังจากที่เป็นรูปเป็นร่าง เด็บโต เข้มแข็งและมีส่วนร่วมในรัฐบาลแล้ว

เท่านั้น กฎหมายพรรคการเมืองทำให้ประเทศต่างๆ สามารถรักษาระบบการแข่งขันของพรรคที่ได้สร้างขึ้น แต่รัฐหรือผู้ปกครองมักไม่ค่อยสร้างระบบที่ส่งเสริมการแข่งขันอย่างอิสระของพรรคการเมืองผ่านบทบัญญัติและกฤษฎีกา

ข้อจำกัดขีดความสามารถของรัฐที่เข้มแข็งในการสร้างระบบการแข่งขันของพรรคการเมืองจากการไม่มีอะไรเลย เห็นได้จากกรณีของอิหร่านในกลางทศวรรษ 1950 ภายใต้การปกครองของพระเจ้ามุฮัมมัด เรซา ซาห์ ปาห์ลาวี ในเวลานั้น ผู้นำประเทศตะวันตกได้ให้การต้อนรับพระเจ้าซาห์ว่าเป็นคนยุคใหม่ พระองค์ดำเนินการปฏิรูปเศรษฐกิจ ยกสถานภาพของผู้หญิง และจำกัดอำนาจของผู้ศาสนาโดยทั่วไป ถึงแม้อิหร่านจะมีรัฐสภาแต่พระเจ้าซาห์ก็ยังคงใช้การปกครองระบบจักรพรรดิ และยังคงขาดองค์ประกอบตามหลักประชาธิปไตยบางประการที่อาจจะทำให้การปกครองของพระองค์เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนชาวตะวันตก ดังที่ผู้เขียนได้เคยเขียนว่า:

ในปี 1957 พระเจ้าซาห์ได้ตัดสินใจว่าประเทศของพระองค์จำเป็นต้องมีระบบสองพรรคที่มั่นคง และทรงได้ให้การสนับสนุนการก่อตั้ง 2 พรรค พระองค์ได้เชิญนายกรัฐมนตรีมานูเชห์ เอ็คบาลให้จัดตั้งพรรคการเมืองหนึ่งและเรียกว่า พรรคชาตินิยม (เมลิยูน) และสนับสนุนให้นายกรัฐมนตรีคนก่อน แอสซาโดลาห์ อาลามจัดตั้งพรรคการเมืองอีกพรรคหนึ่งและให้ชื่อว่า พรรคประชาชน (มาร์โดม) ทั้งสองพรรคเริ่มด้วยการมีสมาชิกในสังคมชั้นสูงและมีการเข้าร่วมมาเพียงเล็กน้อยจากนอกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (มาจลิส) อย่างไรก็ตาม พรรคการเมืองทั้งสองได้มีการทะเลาะกันในขบวนการเลือกตั้งในปี 1960 ที่ได้ถูกยกเลิกเพราะถูกกล่าวหาว่ามีการฉ้อฉลจากพรรคชาตินิยมที่ได้จัดตั้งรัฐบาล การเลือกตั้งครั้งที่สองในปี 1961 ก็ให้ถือว่าเป็นโมฆะอีก เนื่องจากพระเจ้าซาห์ทรงหมดหวังในความพยายามที่จะสร้างระบบการเมืองของอิหร่านให้ทันสมัยเหมือนระบบสองพรรคของประเทศอังกฤษจึงทรงล้มเลิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (มาจลิส)⁴²

การเล่นสนุกของพระเจ้าซาห์เกี่ยวกับระบบสองพรรคในช่วงทศวรรษ 1960 จบสิ้นลงโดยที่พระองค์ทรงเรียนรู้ว่าการแข่งขันของพรรคการเมืองเป็นเรื่องยุ่งยากและไม่อาจคาดเดาได้ แม้ว่าจะเป็นพรรคการเมืองที่สร้างขึ้นภายในสภาก็ตาม ดังที่อินกริด แวน ไบเซ็นได้ตั้งข้อสังเกตว่า พรรคการเมืองทั้งหลายในประเทศที่ที่กำลังพัฒนาประชาธิปไตยในปัจจุบันแท้จริงแล้วมีลักษณะ "ที่แทบจะไม่มีตัวตนมาจากพื้นฐาน" เนื่องจาก "ถูกสร้างขึ้นมาภายในพรรคของหน่วยงานรัฐ" หรือเข้าเป็น "ตัวแทนของรัฐสภา (และบ่อยครั้งรับผิดชอบรัฐบาล)" แทบจะทันทีที่ได้ก่อตั้งขึ้น⁴³ ในชีวิตทางการเมือง ทุกองค์ครต่างเป็นคู่แข่งซึ่งกันและกัน ทว่าเมื่อมีการจัดตั้งแล้วพรรคการเมืองไม่ส่งเสริมการแข่งขัน

การสร้างพรรคการเมืองถือเป็นธุรกิจที่เสี่ยงและมีความคล้ายคลึงกับธุรกิจคือให้ความรู้ ในความเป็นจริง อิซซาซารอฟฟ์ และ ฟิลเดสได้ประเมินคำพิพากษาของศาลเกี่ยวกับข้อบังคับพรรคการเมืองว่าค่าตัดสินดังกล่าวส่งเสริมหรือขัดขวาง "ตลาด" สำหรับอำนาจควบคุมของรัฐบาล⁴⁴ เจ้าของธุรกิจต้องมีค่าใช้จ่ายด้านการเงินตอนเริ่มก่อตั้งบริษัทซึ่งอาจไม่มีผลกำไรตอบแทนการลงทุนดังกล่าว แต่เจ้าของพรรคการเมืองมีค่าใช้จ่ายทั้งด้านการเงินและการเมืองเมื่อเริ่มก่อตั้งพรรค ซึ่งนอกจากจะต้องเสี่ยงในเรื่องเงินทองแล้ว ผู้ก่อตั้งพรรคยังต้องเสี่ยงต่อการสูญเสียชื่อเสียงและแม้กระทั่งการตอบโต้ทางการเมือง มีการเปรียบเทียบระหว่างการก่อตั้งธุรกิจและก่อตั้งพรรคการเมืองไว้ว่า: เช่นเดียวกับที่กฎระเบียบของรัฐบาลที่ละเอียดและครอบคลุมสามารถขัดขวางนักธุรกิจทั่วไปมิให้ก่อตั้งสร้างและพัฒนาธุรกิจ กฎหมายพรรคการเมืองที่ละเอียดและครบถ้วนก็สามารถขัดขวางมิให้นักธุรกิจการเมืองก่อตั้ง สร้างและพัฒนาพรรคการเมืองเช่นกัน

ดังนั้น ก่อนที่จะร่างกฎหมายพรรคการเมืองสำหรับประเทศหนึ่งในช่วงพัฒนาไปสู่ประชาธิปไตย บุคคลพึงตั้งคำถามว่า "ประเทศชาติและพรรคการเมืองพร้อมหรือยังสำหรับกฎหมายพรรคการเมือง" ไชมอน เซสเตอร์แมน ได้เตือนให้ระวังว่าการเลือกตั้งในประเทศที่กำลังพัฒนาที่เกิดขึ้นทันทีหลังจากการสิ้นสุดความขัดแย้งด้วยอาวุธอาจก่อให้เกิดพรรคการเมือง "ซึ่งใน

ตอนต้น และบางครั้งเป็นเพียงสิ่งเดียวที่จะทำให้ชนชั้นผู้นำในท้องถิ่นได้ก้าวเข้าสู่อำนาจการปกครอง พรรคการเมืองเช่นนี้ก็ไม่ได้ต่างจากการรวมตัวกันใหม่ของกลุ่มติดอาวุธที่เคยต่อสู้กันบนความขัดแย้ง⁴⁵ อย่างไรก็ตาม การปกครองโดยไม่มีพรรคการเมืองก็มีค่าใช้จ่ายในกรณีเช่นนั้น เซสเตอร์แมนได้เตือนว่า “การเมืองหากถูกรอบงำเบ็ดเสร็จโดยชนชั้นผู้นำเท่านั้น: จัดว่าเป็นอันตรายเท่ากับ “การไม่มีพรรคการเมือง” เช่นที่ปรากฏในประเทศคู่กันดาของประธานาธิบดีโยเวอร์รี คาคุตา มูเซเวนี⁴⁶

ระดับของกฎหมาย: ควรเริ่มต้นจากส่วนบนหรือไม่

สมมุติว่าประเทศหนึ่งเริ่มมีระบบหลายพรรคที่เข้มแข็ง สมมุติอีกเช่นกันว่าทั้งพรรคที่อยู่ในอำนาจหรือพรรคที่ได้รับการสนับสนุนจากอิทธิพลภายนอกกลับเห็นว่ามีความเข้มแข็งมากเกินไป อาจเป็นเพราะพรรคการเมืองไม่ได้หาเสียงในหมู่ประชาชน หรือบางทีพรรคการเมืองเหล่านี้อาจได้รับคะแนนเสียงแต่จนไม่มีใครได้เสียงข้างมากพอที่จะทำให้เกิดรัฐบาลที่มีเสถียรภาพได้ ดังนั้นหากคิดว่าอาจต้องมีกฎหมายเพื่อกำกับดูแล การร่างกฎหมายนั้นควรทำในระดับใด ควรหรือไม่ที่กฎหมายพรรคการเมืองจะถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในพระราชบัญญัติเท่านั้น

ฐานข้อมูลเปิดเผยว่าประเทศส่วนใหญ่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นตัวขับเคลื่อนกฎหมายพรรคการเมือง โดยกำหนดโครงสร้างและพฤติกรรมพรรคการเมืองอย่างรายละเอียด ในความเป็นจริงแล้วการแก้ไขรัฐธรรมนูญทำได้ยากกว่ากฎหมายนิติบัญญัติ กฎหมายพรรคการเมืองที่ซ่อนอยู่ในรัฐธรรมนูญสร้างกฎระเบียบที่เข้มงวดทำให้พรรคการเมืองและระบบพรรคหยุดนิ่งแล้ว ดังนั้นหากจำเป็นต้องมีกฎหมายพรรคการเมือง บทบัญญัติจึงสามารถทำหน้าที่ได้ดีกว่ารัฐธรรมนูญในการออกกฎระเบียบที่จำเป็น

ประเภทของพรรคการเมือง: เพื่อผลसानหรือเพื่อแจกแจงผลประโยชน์

นักวิชาการพรรคมักนิยมใช้คำว่า “ผลसान” และ “แจกแจง” เหมือนเป็นหน้าที่ของพรรคการเมืองโดยไม่ได้อธิบายความหมายของคำทั้งสอง ตัวอย่างเช่น กันเธอร์และโดมอนต์ อ้างถึงพรรคการเมืองว่าเป็น “ตัวขับเคลื่อนสำหรับแจกแจงและการผลसानผลประโยชน์” แต่กลับอ้างถึงการผลसानผลประโยชน์ไว้เป็นเพียง 1 ใน 7 หน้าที่หลักของพรรคการเมือง⁴⁷ แม้จะมีการเชื่อมโยงความแตกต่างระหว่างสองคำนี้ ทว่าแทบไม่เคยมีการพิจารณาถึงแนวคิดที่แตกต่างกันอย่างรอบคอบ

การแจกแจงผลประโยชน์อย่างชัดเจนหมายถึงการแสดงผลประโยชน์นั้นอย่างกระจ่างชัด ส่วนการผลसानผลประโยชน์หมายถึงการรวมและสร้างความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ที่แตกต่าง (บ่อยครั้งที่สับสน) พรรคการเมืองที่มีฐานทางสังคมกว้างโดยทั่วไปมักผลसानผลประโยชน์ที่หลากหลายมากกว่าจะแจกแจงผลประโยชน์ใดโดยเฉพาะ และพรรคการเมืองโดยทั่วไปมักต่างจากกลุ่มผลประโยชน์ตรงที่ผลसानมากกว่าจะแจกแจงผลประโยชน์อย่างชัดเจน⁴⁸ อย่างไรก็ตาม บางพรรคการเมือง (อย่างเช่นพรรคกรีนในยุโรปและพรรคที่เกี่ยวข้องกับศาสนา) ได้รับการจัดอันดับที่สูงกว่าในเรื่องการแจกแจงผลประโยชน์และต่ำกว่าในเรื่องการผลसानผลประโยชน์อย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นๆ พรรคการเมืองด้านเชื้อชาติมักถูกคิดว่าจะพูดถึงผลประโยชน์อย่างชัดเจนมากกว่าความห่วงใยสังคม จึงอธิบายได้ว่าทำไม เรลลี่ จึงเขียนว่า “นักวิชาการและผู้จัดทำนโยบายเหมือนกันในแง่ของความต้องการที่จะสร้างพรรคการเมืองที่มีฐานกว้างครอบคลุมและมีเชื้อชาติหลากหลาย เพื่อหลีกเลี่ยงความรุนแรงระหว่างเชื้อชาติและเพื่อให้กิจกรรมทางการเมืองประชาธิปไตยที่สุขสงบดำเนินไปด้วยดีในรัฐที่เปราะบางและหลากหลายเชื้อชาติ”⁴⁹ แนวคิดทั่วไปในเรื่องการเมืองแบบเปรียบเทียบคือพรรคการเมืองด้านเชื้อชาติช่วยมักก่อให้เกิดความไม่มั่นคงภายในประเทศและคุกคามองค์กรประชาธิปไตยต่างๆ⁵⁰

อย่างไรก็ตามมุมมองที่ตรงกันข้าม ซึ่งมักอ้างอิงถึงแนวคิดของอะเร็นด์ ลิดจ์พาร์ท ผู้ซึ่งเห็นศักยภาพทาง

ประชาธิปไตยในพรรคการเมืองด้านเชื้อชาติ ลิดจ พาร์ทโต้แย้งว่าประชาธิปไตย "กลุ่มชน" ส่งผลโดยตรงให้พรรคการเมืองด้านเชื้อชาติเป็นตัวแทนอยู่ในรัฐบาล⁵¹ เมื่อไม่นานมานี้ กั้นซาน จันทรา ได้โต้แย้งว่าพรรคการเมืองด้านเชื้อชาติสามารถทำให้ประชาธิปไตยดำรงอยู่ หากมีการจัดการองค์การทางการเมืองไว้อย่างเหมาะสม ตัวอย่างเช่นโดยกำหนดให้ความแตกต่างในอัตลักษณ์ด้านเชื้อชาติเป็นส่วนหนึ่งของบริบทในเรื่องนโยบายสาธารณะและของรัฐบาล⁵² ส่วนบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้องโดยตรงในทางส่งเสริมประชาธิปไตยในประเทศที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติมีความเห็นเช่นเดียวกันว่า พรรคการเมืองด้านเชื้อชาติในบางกรณีไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การจัดทำกฎหมายพรรคการเมืองในอิรักสมัยใหม่ซึ่งมอร์ดัน อะบรามโมวิทซ์อธิบายว่า:

ปฏิกริยาตามสัญชาตญาณอาจเกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกของคณะกรรมการร่าง เพื่อผลักดันให้ผ่านกฎหมายที่กำหนดมิให้มีพรรคการเมืองด้านศาสนา อย่างไรก็ตาม ข้อห้ามอย่างสิ้นเชิงสำหรับพรรคการเมืองด้านศาสนาอาจมีผลในการเพิ่มความอยากเป็นใหญ่ให้กับกลุ่มต่างๆและในขณะเดียวกันก็ลดความชอบธรรมของประชาธิปไตยที่เริ่มผลิบาน กฎหมายที่ต้องการให้พรรคการเมืองไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาก็เป็นเรื่องผิดธรรมชาติสำหรับภูมิภาคนี้ และน่าจะถูกมองว่าเป็นการบีบบังคับประชาชนโดยรัฐบาลอเมริกัน⁵³

การพิจารณาหน้าที่เกี่ยวกับการแจกแจงของพรรคการเมืองอย่างน้อยที่สุดควรทำให้เกิดการตรวจสอบแนวโน้มที่จะมองว่าการกีดกันการจัดตั้งพรรคการเมืองด้านเชื้อชาติ (ดังเช่นในรัฐธรรมนูญในจอร์เจีย ซึ่งกล่าวไว้ในคำอธิบาย 12) เป็นสิ่งที่ดี

พรรคการเมืองและประธานาธิบดี: ทั้งสองอย่างไม่สอดคล้องกันหรือไม่

อำนาจของตำแหน่งประธานาธิบดีแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละประเทศ ในบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดีเป็นทั้งประมุขของรัฐและหัวหน้าฝ่าย

บริหาร ในประเทศอื่นๆ ดังเช่น เยอรมนี ประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ (มีบทบาทโดยมากในส่วนของงานพิธี) และไม่ใช่หัวหน้าฝ่ายบริหาร ดังนั้น การวิเคราะห์ตำแหน่งจึงจำเป็นต้องพิจารณาว่าประธานาธิบดีนั้นแท้จริงแล้วเป็นประมุขของรัฐโดยแท้จริงหรือเป็นเพียงหัวหน้าฝ่ายบริหาร หากประธานาธิบดีเป็นผู้นำรัฐบาลที่ประกอบด้วยพรรคการเมืองต่างๆโดยแท้จริงแล้ว ประธานาธิบดีจึงควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองในรัฐบาล

โดยประการฉะนี้คนจำนวนไม่น้อยอาจต้องประหลาดใจที่พบว่าประธานาธิบดีถูกห้ามไม่ให้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในรัฐธรรมนูญแห่งชาติประมาณ 20 ฉบับ บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญของ 11 ประเทศ คือ แอลเบเนีย (ปี 1998), เบลารุส (ปี 1996), บัลแกเรีย (แก้ไขปี 2003), ชาด (ปี 1996), เอสโตเนีย (ปี 1992), คาซัคสถาน (แก้ไขปี 1998), คีร์กีซสถาน (แก้ไขปี 2003), ลิทัวเนีย (ปี 1992), ไนเจอร์ (ปี 1999), ตุรกี (แก้ไขปี 2002) และอุรุกวัย (แก้ไขปี 1996) –คือตัวอย่างในคำอธิบายที่ 14 ซึ่งล้วนมีข้อห้ามอย่างเด็ดขาดเพื่อป้องกันไม่ให้ประธานาธิบดีเป็นผู้นำพรรคการเมืองในรัฐบาล (รัฐธรรมนูญบังคลาเทศปี 1996 (ไม่ได้แสดงไว้) ได้แสดงแง่มุมที่ต่างไปอีกโดยกล่าวว่าประธานาธิบดีต้องแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาจากบุคคลผู้ซึ่ง "ไม่ได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือเป็นสาขาของพรรคการเมือง"⁵⁴)

ยังไม่มียกเว้นที่เคราะหที่ครอบคลุมข้อห้ามตามรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับสถานะการปกครองของตำแหน่งประธานาธิบดี อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีของประเทศชาติและประเทศคาซัคสถานทำหน้าที่เป็นทั้งประมุขของรัฐและหัวหน้าฝ่ายบริหาร และประธานาธิบดีของทั้งสองประเทศใช้อำนาจได้อย่างมาก ดังนั้น การปกป้อง "การเป็นประมุขของรัฐ" ซึ่งเป็นข้อห้ามของพรรคการเมืองจึงไม่สอดคล้องกับทุกกรณีในคำอธิบายที่ 14 ยิ่งไปกว่านั้น การปฏิเสธบทบาททางพรรคการเมืองในตัวประธานาธิบดียังสะท้อนให้เห็นความพยายามอย่างมากในการทำให้ประธานาธิบดีอยู่ "เหนือ" การเมืองระบบพรรค⁵⁵ (ประธานาธิบดีรัสเซียบนบอริส เยลซินได้แสดงบทบาทเช่นนี้ในขณะดำรงตำแหน่ง ซึ่งผลลัพธ์ไม่เป็นที่พอใจนัก) รัฐธรรมนูญบางประเทศถึงกับแยกหัวหน้ารัฐบาลออกจากพรรค

การเมือง โดยวางกรอบไม่ให้พรรคการเมืองมีบทบาท
ในรัฐบาลประชาธิปไตย หรืออาจเป็นได้ที่ผู้วางกรอบ
เห็นบทบาทเช่นนั้นว่าไม่ต้องการให้ความสำคัญซึ่งทำ
ให้เป็นปัญหามากขึ้น

ประเภทของรัฐบาล: ระบบรัฐสภาหรือระบบ ประธานาธิบดี

พรรคการเมืองดำเนินงานแตกต่างกันภายใต้ระบบ
รัฐสภาและระบบประธานาธิบดี ดังนั้นจึงต้องพิจารณา
ความแตกต่างทางด้านเนื้อหาเมื่อคำนึงถึงการก่อตั้ง
พรรคผ่านกฎหมายพรรคการเมือง เมื่อกว่า 50 ปีก่อน
ในหนังสือที่มีชื่อเสียง "เลส ปาร์ติส โปลิติกส์ (พรรค
การเมือง)" เมาริส ดูเวอร์เซได้เขียนไว้ว่าพรรคการเมือง
ได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างการปกครองโดยเฉพาะการ
แยกอำนาจของระบบประธานาธิบดีซึ่งตรงข้ามกับระบบ
รวมอำนาจของระบบรัฐสภา⁵⁶ แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้ เดวิด แซม
มวอลล์แสดงความเห็นว่านักวิชาการด้านพรรคการเมือง
มองข้ามปัจจัยดังกล่าว โดยเขียนไว้ว่า:

การวิจัยเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับพรรคการเมือง
แท้จริงเริ่มต้นด้วยการศึกษาของยุโรปตะวันตก
ซึ่งระบบรัฐสภามีอิทธิพลและโครงสร้างทาง
รัฐธรรมนูญไม่ใช่ระบบอิสระ แต่เนื่องจาก
นักศึกษาเปรียบเทียบที่สนใจเรื่องพรรคการเมือง
ใช้แนวคิดที่พัฒนามาจากประสบการณ์ของยุโรป
ตะวันตกเป็นหลัก โดยละเลยการทำความเข้าใจ
ที่แจ่มแจ้งในระบบประธานาธิบดีของ
สหรัฐอเมริกา ดังนั้นเราจึงขาดสมมติฐาน
โดยทั่วไปว่าการแยกอำนาจส่งผลอย่างไรต่อ
พรรคการเมือง⁵⁷

ยิ่งกว่านั้นประเทศประชาธิปไตยใหม่ต่างพัฒนา
รูปแบบการปกครองระบบประธานาธิบดี คุณลักษณะที่
สะสมมายาวนานของละตินอเมริกา ทำให้ระบบ
ประธานาธิบดีเป็นระบบที่พบเห็นทั่วไปในยุคหลัง
คอมมิวนิสต์และประเทศในแถบแอฟริกา ด้วยเหตุที่ "มี
ความสนใจในขีดจำกัดในหมู่นักวิชาการ" เกี่ยวกับ
ผลกระทบที่ระบบประธานาธิบดีมีต่อระบบพรรค
การเมือง ดังนั้นเทอร์รี คลาร์กและจิล วิททอร์ค จึง

รายงานไว้ในการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของรัฐต่างๆ
ในยุโรปหลังยุคคอมมิวนิสต์ว่า "ระบบประธานาธิบดีที่
เข้มแข็งมั่นคงจนแรงจูงใจต่อพรรคการเมืองที่จะเข้าแย่ง
ชิงอำนาจในการออกกฎหมายซึ่งไม่มีอำนาจควบคุมทั้ง
ต่อการจัดทำนโยบายและกระบวนการตั้งและล้ม
รัฐบาล"⁵⁸ ส่วนการศึกษาอื่น ๆ นั้นได้แสดงให้เห็นถึง
ผลกระทบของระบบประธานาธิบดีที่เข้มแข็งที่มีต่อพรรค
การเมืองในละตินอเมริกาและแอฟริกา⁵⁹

ไม่ว่าโครงสร้างการปกครองจะเป็นแบบ
ประธานาธิบดีหรือรัฐสภาล้วนแล้วมีความสำคัญต่อ
โครงสร้างอำนาจภายในพรรคการเมือง ในหนังสือ
ระเบียบพรรคการเมืองและการปกครองระบบรัฐสภา
(Party Discipline and Parliamentary Government)
บรรณาธิการได้กล่าวไว้ในบทนำว่า: "ในการทำงาน
ร่วมกันด้วยความเห็นพ้องกันต่อการดำเนินภารกิจใน
ระบบรัฐสภานั้น การรักษาลู่สายในองค์กรนิติบัญญัติ
มีความสำคัญอย่างมากต่อระบบรัฐสภา" ซึ่งนำไปสู่
การศึกษาเรื่องประชาธิปไตยภายในพรรคการเมือง

พรรคการเมืองและระบอบประชาธิปไตย: ระหว่างพรรคหรือภายในพรรค

หัวข้อที่ยังยากของรูปแบบการบงการพรรคการเมือง
ตามข้อกำหนดในกฎหมายพรรคการเมืองคือปัญหาเรื่อง
ความสำเร็จทางประชาธิปไตยนั้นควรจะมาจาก *การ
แข่งขันระหว่างพรรคหรือประชาธิปไตยภายในพรรค*
การแข่งขันระหว่างพรรคหมายถึงการแข่งขันระหว่าง
พรรคต่างๆเพื่อให้ได้คะแนนเสียงเลือกตั้งและได้กุม
อำนาจการเมืองในสภา ส่วนประชาธิปไตยภายในพรรค
นั้นหมายถึงขบวนการภายในพรรคที่ครอบคลุมแม้ว่าจะ
ไม่ทั้งหมดการเข้าร่วมของบุคคลระดับต่างๆภายในพรรค
ในการตัดสินใจเรื่องนโยบายสาธารณะและแนวปฏิบัติ
ของพรรค ซึ่งแน่นอนว่าทั้งสองอย่างอาจไม่สอดคล้อง
กันแต่แรงดึงระหว่างสองขั้วนี้ยิ่งใหญ่และสำคัญโดย
ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของนโยบายที่พรรคการเมืองอื่น
ๆ นำเสนอต่อผู้มีสิทธิออกเสียง ตลอดจนความต้องการ
ระหว่างการพัฒนาทางสังคมและการเมือง รวมทั้งการ
ปรับตัวขององค์กรการเมืองที่มีขีดจำกัด ดังนั้น
กฎหมายจึงควรถูกกำหนดเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยใน
พรรคพร้อมกับการแข่งขันระหว่างพรรคหรือไม่

นักวิชาการพรรคแยกความแตกต่างระหว่างการปฏิรูปอันเกิดมาจากปัญหาในการพัฒนาพรรค ซึ่งในด้านหนึ่งอาจช่วยส่งเสริมความหลากหลายและการกระจายอำนาจ และในด้านกลับกันจากความต้องการภายนอกต่อรูปแบบเฉพาะของประชาธิปไตยภายในพรรค ถึงแม้ผู้ปฏิบัติมักต้องการให้กฎหมายพรรค

การเมืองกำหนดและสั่งการว่าพรรคการเมืองควรจัดการตัวเองอย่างไร ทว่าก็อาจต่อต้านสิ่งที่นักวิชาการพรรคเข้าใจว่าเป็นตัวเชื่อมระหว่างพรรคการเมืองและประชาธิปไตย และเป็นความเสี่ยงที่จะสร้างความเสียหายต่อความสามารถที่จะปรับตัวของพรรค

คำอธิบาย 14: ข้อห้ามทางรัฐธรรมนูญต่อการเมืองระบบพรรคโดยประธานาธิบดี

อัลบาเนีย, มาตรา 89

ประธานาธิบดีของสาธารณรัฐต้องไม่มีหน้าที่ทางสาธารณะอื่นๆ และต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือดำเนินกิจกรรมส่วนตัวใดๆ

เบลารุส, มาตรา 86

ประธานาธิบดีต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและสมาคมสาธารณะอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายทางการเมืองตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

บัลแกเรีย, มาตรา 95

(2) ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีต้องไม่เป็นผู้แทนราษฎร หรือทำงานให้รัฐในด้านอื่นไม่ว่างานสาธารณะหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเข้าร่วมเป็นผู้นำพรรคการเมืองใด

ขาด, มาตรา 71

หน้าที่ต่างๆของประธานาธิบดีของสาธารณรัฐต้องไม่สอดคล้องกับการใช้อำนาจอื่นๆ เป็นลูกจ้างของรัฐและประกอบวิชาชีพอื่นหรือธุรกิจที่สร้างผลกำไร

ทั้งนี้หน้าที่ดังกล่าวก็ต้องไม่สอดคล้องกับกิจกรรมภายในพรรคหรือกลุ่มต่างๆของพรรคการเมืองหรือองค์กรสมาคมใด

เอสโตเนีย, มาตรา 84

หลังจากที่เข้าดำรงตำแหน่งแล้ว ให้อำนาจและหน้าที่ของประธานาธิบดีของสาธารณรัฐที่เคยมีอยู่ในหน่วยงานที่ได้รับเลือกหรือได้รับแต่งตั้งสิ้นสุดลงทันที โดยต้องไม่สมาชิกพรรคการเมืองตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

คาซัคสถาน, มาตรา 43

2. ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของสาธารณรัฐประธานาธิบดีต้องหยุดการดำเนินกิจกรรมในพรรคการเมือง

คีร์กีซสถาน, มาตรา 43

5. ประธานาธิบดีของสาธารณรัฐคีร์กีซสถานต้องหยุดดำเนินกิจกรรมในองค์กรและพรรคการเมืองตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งจนกว่าจะมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีของคีร์กีซสถานครั้งใหม่

ลิทัวเนีย, มาตรา 83

ประธานาธิบดีของสาธารณรัฐต้องไม่สมาชิกรัฐสภาลิทัวเนียหรือมีตำแหน่งในหน่วยงานอื่นและต้องไม่รับผลตอบแทนอย่างอื่นรวมถึงค่าตอบแทนจากการทำกิจกรรมใดๆ นอกเหนือจากเงินเดือนในตำแหน่งประธานาธิบดี

บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของสาธารณรัฐต้องหยุดดำเนินกิจกรรมในพรรคการเมืองและองค์การการเมืองต่างๆจนกว่าจะมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งใหม่

ไนเจอร์, มาตรา 44

ระหว่างที่ดำรงตำแหน่งอยู่นั้น ประธานาธิบดีของสาธารณรัฐต้องไม่ประธานหรือสมาชิกของหน่วยงานรัฐของพรรคการเมืองหรือขององค์กรระดับชาติใดๆ

ตุรกี, มาตรา 101

ประธานาธิบดีที่มาจากการเลือกตั้งต้องไม่สมาชิกพรรคการเมือง ต้องตัดขาดความสัมพันธ์ที่มีต่อพรรคการเมือง และต้องสิ้นสุดการเป็นสมาชิกรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐตุรกี

อุรุกวัย, มาตรา 77

5. ประธานาธิบดีของสาธารณรัฐและสมาชิกของศาลเลือกตั้งต้องไม่เป็นคนคณะกรรมการการเมืองหรือสโมสรใด ต้องไม่ดำรงตำแหน่งสิ่งใดในองค์กรทางการเมือง และต้องไม่เข้าไปมีส่วนไม่ว่าทางใดในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งทางการเมือง

บทสรุป

เอกสารฉบับนี้เริ่มต้นด้วยคำถามว่า “ประเทศต่างๆควร จะควบคุมพรรคการเมืองโดยใกล้ชิดเพียงใด” หรือตั้ง คำกล่าวในตำนานโกลด์ลีสต์ที่ว่า “กฎหมายพรรค การเมืองเหมาะสมมากแค่ไหน”⁶¹ ซึ่งการศึกษาของ ผู้เขียนเกี่ยวกับกฎหมายพรรคการเมืองในหลายๆ ประเทศว่าเกิดขึ้นเมื่อไรและอย่างไรนำไปสู่บทสรุป ดังต่อไปนี้:

1. ในประเทศที่ประชาธิปไตยก้าวหน้าที่สุด มีการจัดตั้ง พรรคการเมืองซึ่งเติบโตอย่างเข้มแข็งโดยไม่ต้อง ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ
2. แม้ในปัจจุบันประเทศที่ประชาธิปไตยก้าวหน้าหลาย ประเทศยังคงไม่มีบทบัญญัติในรูป “กฎหมายพรรค การเมือง” เพื่อใช้ควบคุมพรรค
3. ประเทศที่ประชาธิปไตยก้าวหน้าอย่างที่สุดตรา “กฎหมายพรรคการเมือง” หลังจากที่พรรคการเมือง เติบโตเต็มที่พร้อมกับการมีส่วนร่วมของพรรค การเมือง
4. ในทางตรงกันข้าม รัฐบาลของประเทศที่กำลัง พัฒนาหลายประเทศควบคุมพรรคการเมืองด้วย รัฐธรรมนูญก่อนที่จะมีการก่อตั้งหรือการพัฒนาพรรค การเมือง
5. นอกจากนี้ รัฐบาลในประเทศที่กำลังพัฒนาบาง ประเทศยังบังคับใช้บทบัญญัติโดยละเอียดว่าพรรค การเมืองที่ยังอ่อนประสบการณ์ควรจะจัดตั้งและ ดำเนินการอย่างไร
6. ไม่ว่าจะอยู่ในรัฐธรรมนูญหรือบทบัญญัติ กฎหมาย พรรคการเมืองโดยละเอียดที่กำหนดว่าพรรค การเมืองควรดำเนินการอย่างไร อาจก่อให้เกิดผลไม่ ดีต่อการก่อตั้งและการทำหน้าที่ของพรรคการเมือง ในประเทศประชาธิปไตยเกิดใหม่
7. นอกจากนี้ รัฐบาลในประเทศที่กำลังพัฒนาบาง ประเทศยังบังคับใช้บทบัญญัติเพื่อปกป้องพรรค การเมืองที่มีอยู่หรือสนับสนุนผู้นำพรรค
8. การบัญญัติกฎหมายพรรคการเมืองที่ “เคร่งครัด เกินไป” ในรูปแบบ “การบงการ” หรือ “การคุ้มครอง”

- รัฐบาลสามารถขัดขวางการจัดตั้งพรรคการเมืองหรือ ควบคุมการพัฒนาพรรคการเมืองที่จัดตั้ง ขึ้นแล้ว
9. การบัญญัติกฎหมายพรรคการเมืองที่ “หย่อนยาน เกินไป” ในรูปแบบ “การอนุญาต” ทำให้หลาย ประเทศต้องเผชิญกับการมีพรรคเล็กมากเกินไปและ รัฐบาลที่ไร้ความมั่นคง
 10. อย่างไรก็ตาม การมีกฎหมายพรรคการเมืองที่ “หย่อนยานเกินไป” มีแนวโน้มที่จะเป็นสภาพ เพียงชั่วคราว เพราะในไม่ช้าก็จะมีการแก้ไข กฎหมายโดยรัฐบาลและพรรคการเมืองที่ใหญ่กว่า
 11. รูปแบบ “การอนุญาต” ของกฎหมายพรรคการเมือง อาจส่งเสริมให้มีการก่อตั้งและพัฒนาพรรคการเมือง ในประเทศกำลังพัฒนามากกว่าในรูปแบบ “การบง การ”

นักวิชาการเรื่องกฎหมายพรรคการเมืองทั้ง ทนายความและนักรัฐศาสตร์มักอ่อนไหวในเรื่องทฤษฎี เชิงปทัสฐาน และทฤษฎีเชิงประจักษ์ที่มีอยู่ใน กฎระเบียบพรรคการเมือง การแสดงความแตกต่างของ การเรียนในเรื่องทฤษฎีทางกฎหมาย ระหว่าง “สิทธิ ส่วนตัว” กับ “สิทธิส่วนรวม” ก่อให้เกิดทฤษฎีเชิงปทัส ฐาน โดยเชื่อมโยงทฤษฎีสิทธิส่วนตัวในประเทศ สหรัฐอเมริกากับ

มุมมองพหุนิยมที่ชัดเจนเกี่ยวกับพรรคการเมือง โดยการที่พรรคการเมืองใหญ่มักจะเป็นองค์กร “ไกลเกลียดเพื่อเปิดช่องทางให้มีการแข่งขันของ กลุ่มผลประโยชน์และป้องกันความขัดแย้งที่เกิด จากกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยหรือสร้างการปกครอง อย่างกดขี่โดยชนส่วนใหญ่ ในกรณีนี้ พรรค การเมืองใหญ่มักต้องการสิทธิในการปกครอง ตัวเองอย่างมากจากการกำหนดกฎระเบียบ⁶²

มากระเรียนโน้มเอียงไปทางกฎเกณฑ์เรื่องทฤษฎี สิทธิส่วนรวมโดยยกให้สิทธิของกลุ่ม (สาธารณะ) เหนือกว่าสิทธิของปัจเจกบุคคล (ส่วนตัว) โดยยอมให้ ใช้กฎเกณฑ์เงินสนับสนุนการรณรงค์อย่างเข้มข้นและ สนับสนุนให้ยุคยุคสองพรรคการเมืองของสหรัฐอเมริกา ด้วยระบบหลายพรรค แนวคิดของมากระเรียนแตกต่าง อย่างมากจากการปฏิบัติเกี่ยวกับกฎระเบียบพรรค

การเมืองในปัจจุบันของสหรัฐอเมริกาและจากสำนัก
กฎระเบียบแห่งความเรียบง่ายซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมากใน
สังคมประชาธิปไตยก้าวหน้าอื่นๆเช่น ออสเตรเลีย⁶³

ทฤษฎีเชิงประจักษ์ที่คาดเดาว่ากฎหมายพรรค
การเมืองส่งผลอย่างไรต่อการเมืองระบบพรรคก็เป็น
ปัญหาเช่นกัน การพิจารณาความพยายามในเรื่อง “การ
ควบคุมออกแบบการเมือง” ของระบบพรรคทำให้ เรลลี่
สรุปว่า “การมองพรรคการเมืองเหมือนองค์กรที่
ปรับเปลี่ยนได้ซึ่งสามารถจัดการได้ในลักษณะเดียวกัน
กับองค์ประกอบอื่นๆของระบบการเมืองยังเป็นเรื่องที่

โต้เถียงกันอยู่”⁶⁴ กฎหมายพรรคการเมืองมักก่อให้เกิด
ผลกระทบโดยไม่ตั้งใจ ดังนั้นความพยายามที่จะพัฒนา
ประชาธิปไตยโดยการเมืองระบบพรรคไม่ควรถูกละเลย
หากต้องเป็นไปด้วยการตรึงตรองอย่างระมัดระวัง
เหนือสิ่งอื่นใด ความพยายามเช่นนี้ควรระลึกถึง
คำแนะนำของฮิปโปเครติสเกี่ยวกับการบำบัดรักษาว่า
“นี่ก็อดีต วิเคราะห์ปัจจุบัน ทำนายอนาคต ในการ
รักษาโรคต่างๆ ต้องปฏิบัติสองสิ่งให้เป็นนิสัยคือ
ช่วยเหลือหรืออย่างน้อยที่สุดต้องไม่ทำร้าย”⁶⁵

ภาคผนวก: ข้อมูลของกฎหมายพรรคการเมือง

กฎหมายทั้งหมด 1,101 ฉบับในฐานข้อมูลที่สืบค้นมาได้นี้สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาโดยระบบที่มาของรัฐบาลและเป้าหมายที่กำหนดไว้ กฎหมายเหล่านี้ได้นำมาใส่ไว้ในฐานข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการค้าที่นิยมใช้กันทั่วไปคือ ไฟล์เมคเกอร์ โปร 7 (File Maker Pro 7)⁶⁶ รูปเอ ด้านล่างแสดงภาพหน้าจอของหนึ่งฐานข้อมูลจากทั้งหมด 1,101

ภาพเอ: หนึ่งใน 1,101 ข้อมูลในฐานข้อมูลกฎหมายพรรคการเมือง

		Janda's Party Laws		Updated 02/17/05		
Government regulations of political parties and party politics across nations						
Nation <input type="text" value="Cambodia"/>		Origin of National Rule <input type="text"/>				
Subnational unit <input type="text"/>			Subnational Origin <input type="text"/>			
Political parties	Political groups	Elections	Campaigns	Candidates	Voters	Government
<input type="text" value="Definition"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Rule						
Article 2: A "political party" is a group of persons who have the same ideas and willingness and who voluntarily join together through a contract, to form a permanent and autonomous organization in order to participate in the national political life in accordance with liberal democratic and pluralism regime through free and fair elections as determined by the Constitution of the Kingdom of Cambodia and relevant laws in vigor.						
Source						
Kingdom of Cambodia, The Law on Political Party, n" 1197/07, dated 18 November 1997.						

กล่องต่างๆในรูปสามารถเลื่อนลงมาเป็นรายการ เมื่อกดปุ่ม จะแสดงตัวเลือกต่างๆสำหรับดึงข้อมูลกฎหมายพรรคการเมือง ตัวอย่างเช่น รายการในกล่องภายใต้หัวข้อ *พรรคการเมือง* สามารถช่วยสืบค้นกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวกับ *คำจำกัดความ สถานภาพทางกฎหมาย สมาชิกภาพโครงสร้าง ผู้สมัครที่ได้รับเลือก กิจกรรม นโยบายสาธารณะ การเงินของพรรค สมาชิกต้องห้าม และประวัติ* การสืบค้นฐานข้อมูลเกี่ยวกับ *พรรคการเมือง/คำจำกัดความ* ครอบคลุมกฎหมาย 37 ฉบับจาก 1,101 ฉบับ ข้อมูลที่แสดงในรูปเอ เป็นคำจำกัดความของพรรคการเมืองที่เขียนไว้ในกฎหมายพรรคการเมืองปี 1997 ของประเทศกัมพูชา, กรอบเอด้านล่างแสดงข้อมูลการสืบค้นทั้งหมดที่ซ่อนอยู่ในแต่ละกล่องหัวข้อ

กรอบเอ: การสืบค้นที่มีอยู่ในฐานข้อมูลของรายการ	
แหล่งที่มาของกฎระเบียบของประเทศ:	รัฐธรรมนูญ การลงประชามติ พระราชบัญญัติ กฎหมายศาล กฎระเบียบทางฝ่ายบริหาร กฎระเบียบทางรัฐสภา ระเบียบการปกครอง ไม่ระบุ
พรรคการเมือง:	คำจำกัดความ สถานภาพทางกฎหมาย สมาชิกภาพ โครงสร้าง ผู้สมัครที่ได้รับเลือก กิจกรรม นโยบายสาธารณะ การเงินของพรรค สมาชิกต้องห้าม และประวัติ
กลุ่มทางการเมือง:	คำจำกัดความ สถานภาพทางกฎหมาย พื้นฐานทางสังคม โครงสร้าง กิจกรรม การระดมทุน การใช้จ่าย
การเลือกตั้ง:	กฎ วิธีการ ระยะเวลา การลงคะแนน การลงโทษ
การหาเสียง:	ระยะเวลา การระดมทุน การใช้จ่าย นโยบายสาธารณะ กิจกรรม สื่อกลาง การสำรวจ
ผู้สมัครรับเลือกตั้ง:	คำจำกัดความ การคัดเลือก เงินฝาก กิจกรรม การระดมทุน การใช้จ่าย
ผู้ออกเสียง:	คุณสมบัติ การลงทะเบียน การออกเสียง
รัฐบาล:	คุณสมบัติ การขาดคุณสมบัติ โครงสร้าง ขอบเขตอำนาจ

สารบัญของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูลนี้ครอบคลุมระบบการปกครองทั่วโลก ตารางเอในหน้าถัดไปแสดงรูปแบบกฎหมายพรรคการเมืองจากแต่ละภูมิภาคของโลก ถึงแม้ว่าฐานข้อมูลจะครอบคลุม ทว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกฎหมายพรรคการเมืองในโลก อนึ่ง ข้อมูลเหล่านี้ มิใช่สถิติของความน่าจะเป็น ตารางบี ด้านล่างคือรายชื่อระบบการปกครองตามฐานข้อมูลกฎหมายพรรคการเมืองตามลำดับตัวอักษร

ระบบกฎหมายนี้ได้มาจากหนังสือและแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่ได้มาจากรัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศมากกว่าจะมาจากแหล่งอื่น ตามที่มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษและมีอยู่ในอินเทอร์เน็ต⁶⁷ รัฐธรรมนูญใหม่เกือบทั้งหมดสามารถสืบค้นได้ทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใส่คำว่า "Political" หรือ "Party" หรือ "Parties" (การสืบค้นรัฐธรรมนูญแห่งชาติโดยใช้คำว่า "Political Party" หรือ "Political Parties" นั้นไม่เพียงพอ สำหรับรัฐธรรมนูญบางประเทศใช้คำว่า "Party" ซึ่งย่อมาจาก "Politicalparty" อนึ่งรัฐธรรมนูญทุกฉบับใช้คำว่า "พรรค" ในความหมายในทางกฎหมายมากกว่าโดยใช้แทนคำว่า "บุคคลที่ได้รับผลกระทบ" ซึ่งหมายความว่าข้อมูลที่ได้มาจากการสืบค้นมากกว่า 100 ข้อมูลนั้นไม่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง)

กลุ่มที่ถือว่าเป็นกลุ่มใหญ่ของกฎหมายพรรคการเมือง (198 ฉบับ) ได้มาจากบทบัญญัติโดยทั่วไป อีกกลุ่มหนึ่ง (117 ฉบับ) ได้มาจากกฎหมายพรรคการเมืองพิเศษ อีกกลุ่มที่ใหญ่ (126 ฉบับ) มาจากแหล่ง "ที่ไม่ระบุ" กับกลุ่มที่เล็กกว่าอีกกลุ่มได้มาจาก "แหล่งอื่นๆ" (12 ฉบับ) หรือ "ไม่ทราบแหล่งที่มาเลย" (15 ฉบับ) ข้อมูลน้อยกว่า 100 ฉบับมาจากแหล่งอื่นๆของรัฐบาล

รัฐธรรมนูญแห่งชาติเป็นแหล่งกฎหมายพรรคการเมืองส่วนใหญ่ในกลุ่มละตินอเมริกา แอฟริกา และยุโรปกลาง/ตะวันออก เมื่อเทียบกับยุโรปตะวันตกและแองโกลอเมริกา เนื่องจากข้อมูลนี้ไม่อาจสื่อความหมายในเชิงสถิติจึงไม่สามารถให้ข้อสรุปเกี่ยวกับกฎหมายพรรคการเมืองของประเทศต่างๆได้ อย่างไรก็ตามนับว่าให้ข้อมูลจำนวนมากเรื่องกฎหมายพรรคการเมืองที่สามารถอธิบายให้เห็นภาพแม้จะไม่อาจสรุปได้อย่างชัดเจน

ตารางนี้: รายชื่อเรียงตามตัวอักษรของการเมืองที่พบในฐานข้อมูลกฎหมายพรรคการเมือง

อัฟกานิสถาน	กัมพูชา	แกมเบีย	คิริบาตี	นามิเบีย	สโลวะเกีย
แอลเบเนีย	แคเมอรูน	จอร์เจีย	เกาหลีเหนือ	เนปาล	สโลวีเนีย
แอลจีเรีย	แคนาดา	เยอรมนี	เกาหลีใต้	เนเธอร์แลนด์	โซมาเลีย
อันดอร์รา	สาธารณรัฐแอฟริกากลาง	กานา	คีร์กีซสถาน	นิวซีแลนด์	แอฟริกาใต้
แอนโกลา	ชาด	กรีซ	ลาว	นิคารากัว	สเปน
แอนติกา/บาร์บูดา	ชิลี	เกรนาดา	ลัตเวีย	ไนเจอร์	ศรีลังกา
อาร์เจนตินา	จีน	กัวเตมาลา	เลบานอน	ไนจีเรีย	เซนต์คิตส์
อาร์เมเนีย	โคลอมเบีย	กินี	เลโซโท	นอร์เวย์	เซนต์ลูเชีย
ออสเตรเลีย	สาธารณรัฐคองโก (บราชซาวิล)	กินีบีสเซา	ไลบีเรีย	โอมาน	เซนต์วินเซนต์
ออสเตรีย	คอ스타ริกา	กายอานา	ลิกเตนสไตน์	ปากีสถาน	ซูดาน
อาเซอร์ไบจาน	โกตดิวัวร์	เฮติ	ลิทัวเนีย	ปานามา	ซูรินามิ
บาฮามัส	โครเอเชีย	ฮอนดูรัส	ลักเซมเบิร์ก	ปาปัวนิวกินี	สวีเดน
บังกลาเทศ	โครเอเชีย	ฮังการี	มาซิโดเนีย	ปารากวัย	สวีเดน
บาร์เบโดส	ไซปรัส	ไอซ์แลนด์	มาดากัสการ์	เปรู	สวีทเซอร์แลนด์
เบารุส	สาธารณรัฐเชก	อินเดีย	มาลาวี	ฟิลิปปินส์	ซีเรีย
เบลเยียม	เดนมาร์ก	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	โปแลนด์	ไต้หวัน
เบลีซ	จิบูตี	อิหร่าน	มัลดีฟ	โปรตุเกส	ทาจิกิสถาน
เบนิน	สาธารณรัฐโดมินิกัน	อิรัก	มาลี	กาตาร์	แทนซาเนีย
โบลีเวีย	เอกวาดอร์	ไออร์แลนด์	มอลตา	โรมาเนีย	ไทย
บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา	ฮิปปัด	อิสราเอล	มอริเตเนีย	รัสเซีย	โตโก
บราซิล	เอลซาวาดอร์	อิตาลี	มอริเชียส	รวันดา	ตองกา
บัลแกเรีย	เอสโตเนีย	จาไมกา	เม็กซิโก	ซามัว	ตรินิแดด
บูร์กินาฟาโซ	เอธิโอเปีย	ญี่ปุ่น	มอลโดวา	เซเนกัล	
พม่า	ฟีจี	จอร์แดน	มองโกเลีย	เซเชลส์	
บุรุนดี	ฟินแลนด์	คาซัคสถาน	โมร็อกโก	เซียร์ราลีโอน	
	ฝรั่งเศส	เคนยา	โมซัมบิก	สิงคโปร์	
	กาบอง				

ตารางเอ: แหล่งกฎหมายพรรคการเมืองซึ่งรวบรวมจากภูมิภาคต่างๆของโลก

ที่มาของบทบัญญัติทางกฎหมายพรรคการเมือง	ประเภท (รูปแบบ) ที่มีมากที่สุดอยู่ในช่วงแรก						
	ยุโรปตะวันตก แองโกลอเม ริกา	ละตินอเมริกา ทะเลแคริบเบียน	เอเชีย ตะวันออกไกล	ตะวันออกกลาง	แอฟริกา	ยุโรปกลาง (และอดีตสหภาพ โซเวียต)	โอเชียเนีย
รัฐธรรมนูญและกฎหมายรัฐธรรมนูญ	25%	71%	45%	40%	80%	54%	52%
พระราชบัญญัติและกฎหมายทั่วไป	32%	7%	29%	20%	3%	20%	
กฎหมายพรรคการเมืองพิเศษ	8%	6%	18%	35%	5%	10%	
กฎหมายเลือกตั้ง	8%					6%	
กฎหมายศาล	3%						
กฎระเบียบรัฐสภา	2%						
การลงประชามติ	8%						
ไม่ทราบแหล่งที่มา/ไม่ระบุ/หรืออื่นๆ	22%	16%	7%	4%	12%	10%	48%
จำนวนกฎหมายที่พบ	247	188	154	74	221	196	21
ค่าเฉลี่ยจำนวนกฎหมายต่อประเทศ	9.5	5.9	7.3	4.6	4.8	7.5	2.3
ค่าเฉลี่ยจำนวนกฎหมายพรรคการเมือง ที่มาจากรัฐธรรมนูญต่อประเทศ	2.4	4.2	3.3	1.9	3.8	4.1	1.2

คำอธิบายนี้: ข้อมูลโดยละเอียดในฐานะข้อมูล – คำจำกัดความของพรรคการเมือง ในประเทศจอร์แดน

มาตรา 3

พรรคคือทุกๆองค์การเมืองที่จัดตั้งโดยกลุ่มคนชาวจอร์แดนตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและบทบัญญัติต่างๆตามกฎหมายเพื่อให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในวิถีการเมืองและประสบความสำเร็จในทางการเมือง เศรษฐกิจและกิจกรรมทางสังคมที่ดำเนินมาอย่างถูกต้องและสุขสงบ

มาตรา 5

จำนวนสมาชิกก่อตั้งของพรรคใดๆต้องไม่น้อยกว่า 50 คนและต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- เอ. ต้องมีอายุครบ 25 ปีบริบูรณ์
- บี. ต้องถือสัญชาติจอร์แดนมาไม่ต่ำกว่า 10 ปี
- ซี. ไม่เคยต้องคำพิพากษาทางศาลสำหรับความผิดทางอาญา (ยกเว้นความผิดทางการเมือง) หรือมีเจ้านั้นต้องพ้นคำพิพากษาแล้ว
- ดี. ต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถโดยสมบูรณ์ทั้งด้านบุคคลและนิติบัญญัติ
- อี. ต้องอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถาวร
- เอฟ. ต้องไม่ขอสัญชาติของประเทศอื่นหรือความคุ้มครองจากต่างประเทศ
- จี. ต้องไม่เป็นสมาชิกของพรรคอื่นหรือสมาชิกขององค์การทางการเมืองที่ไม่ใช่ของประเทศจอร์แดน
- เอช. ต้องไม่อยู่ในกองทัพของประเทศจอร์แดนหรือหน่วยงานความปลอดภัยหรือการป้องกันประเทศ
- ไอ. ต้องไม่เป็นผู้พิพากษา

มาตรา 12

ไม่ว่าจะโดยเหตุผลใด ตามแต่กรณีนี้ หากจำนวนสมาชิกผู้ก่อตั้งน้อยกว่า 50 คนก่อนการประกาศจัดตั้งพรรคให้ถือว่าคำขอจัดตั้งพรรคนั้นถูกยกเลิกโดยปริยาย

ประเทศยุโรปตะวันตกและแองโกลอเมริกาโดยรวมมีการระบุ “กฎหมายพรรคการเมือง” มากกว่าเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นๆของโลก: คือมากกว่าหนึ่งในห้าของกฎหมายพรรคการเมืองที่ใช้ในการศึกษานี้ (ร้อยละ 22) มีในประเทศที่มีประชาธิปไตยเก่าแก่ ซึ่งเท่ากับ “ค่าเฉลี่ย” ของจำนวนกฎหมายของแต่ละประเทศ ประชาธิปไตยของยุโรปและแองโกลอเมริกาซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.5 ของยุโรปกลาง (ร้อยละ 7.5 กฎหมายต่อประเทศ) และเอเชีย (ร้อยละ 7.3 ต่อประเทศ) อยู่ในกลุ่มประเทศจำนวนกฎหมายพรรคการเมืองที่ใกล้เคียงกับค่านี้

มีข้อแตกต่างระหว่างแหล่งที่มาของกฎหมายพรรคการเมืองโดยแบ่งตามภูมิภาคต่างๆของโลก ประเทศที่มีประชาธิปไตยเก่าแก่กว่าจะมีแหล่งที่มาที่หลากหลายและมักใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญเป็นช่องทางหลักน้อยที่สุดในการให้คำจำกัดความกฎหมายพรรคการเมือง มีเพียงร้อยละ 25 ของกฎหมายพรรคการเมืองในประเทศประชาธิปไตยในยุโรปตะวันตกและแองโกลอเมริกาที่มาจากตัวรัฐธรรมนูญ ประเทศยุโรปตะวันตกและแองโกลอเมริกามีค่าเฉลี่ยของจำนวนบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญต่อประเทศ (2.4) เช่นเดียวกับประเทศในกลุ่มโอเชียเนีย (1.2 บทบัญญัติทางรัฐธรรมนูญต่อประเทศ) และตะวันออกกลาง (1.9 บทบัญญัติทางรัฐธรรมนูญต่อประเทศ)

อนึ่งผู้อ่านควรทราบว่าจะมีบางจัดว่าเป็นกฎหมายพรรคการเมือง และอะไรบางอย่างที่สามารถสืบค้นได้ในฐานข้อมูล ถึงแม้ว่าทุกประเทศจะมีกฎระเบียบทางกฎหมายที่มีผลต่อการเมืองระบบพรรค ทว่าแต่ละข้อมูลก็ต่างกันอย่างมากในเรื่องของความยาวและรายละเอียด คำอธิบายเอ คือคำจำกัดความของพรรคการเมืองจากกฎหมายพรรคการเมืองกัมพูชาปี 1997 ซึ่งนับเป็นข้อมูลสั้นๆ ของกฎหมายกัมพูชาเมื่อเปรียบเทียบกับความยาวของข้อมูลในคำอธิบายบี ข้างบนซึ่งมาจากกฎหมายพรรคการเมืองจอร์แดนปี 1992 ที่สืบค้นมาได้ภายใต้หัวข้อเดียวกันคือ *พรรคการเมือง/คำจำกัดความ*

ถึงแม้ว่าตัวอย่างทั้งสองของกฎหมายพรรคการเมืองจะแตกต่างกันในเรื่องความยาว แต่ตัวอย่างก็นับเป็นหนึ่งในข้อมูล กฎหมายทั้งสองมีค่าจำกัดความทางกฎหมายของพรรคการเมือง แต่กฎหมายจอร์แดนระบุเงื่อนไขต่างๆที่ทำให้เคร่งครัดกว่า ตามรูปแบบของกฎระเบียบที่จัดทำไว้ในเอกสารฉบับนี้ ค่าจำกัดความที่กว้างของกฎหมายพรรคการเมืองของประเทศกัมพูชาจัดว่าเป็น*รูปแบบให้อิสระ* ขณะที่ของจอร์แดนมีค่าจำกัดความโดยละเอียดที่กำหนดว่าพรรคการเมืองคืออะไรซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบ*การบังคับ*

บรรณานุกรม

1. ริชาร์ด เอส แคทซ์ (Richard S. Katz) "ประชาธิปไตยและข้อบังคับทางกฎหมายของพรรคการเมือง" (Democracy and the Legal Regulation of Political Parties) จัดทำเพื่อการประชุมยูเอสเอไอดีในเรื่อง "การเปลี่ยนแปลงของพรรคการเมือง: หน่วยงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (Change in Political Parties: United State Agency for International Development), " วอชิงตันดีซี, 1 ตุลาคม 2004 หน้า 2
2. Gesetz uber die politischen parties ในภาษาเยอรมัน คำแปลภาษาเกาหลีจัดทำโดยลี กี ซัน (Lee Ki Sun) ผู้อำนวยการหน่วยงานเผยแพร่ข้อมูลคณะกรรมการการเลือกตั้งของสาธารณรัฐเกาหลี ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณที่คุณได้ช่วยจัดทำคำแปลภาษาอังกฤษในส่วนของกฎหมายเกาหลีที่ปรากฏอยู่ในงานชิ้นนี้
3. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (สหราชอาณาจักร) ลงคะแนนเพื่อความเปลี่ยนแปลง: งานกฎหมายเลือกตั้งสมัยใหม่ (Voting for Change: An Electoral Law Modernisation Programme) (ลอนดอน: คณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2003), หน้า 28
4. ซาฮีน โมซาฟาและแอนเดรีย เซดเลอร์ (Shaheen Mozaffar and Andreas Schedler) "การศึกษาเชิงเปรียบเทียบกฏระเบียบรัฐ- บทนำ (The Comparative Study of Electoral Governance – Introduction) " *บทวิจารณ์รัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ (International Political Science Review 25)* (25 มกราคม 2002): หน้า 7
5. Bundewahlgesetz ในภาษาเยอรมันสามารถแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า "กฎหมายเลือกตั้งกลาง" (Federal Electoral Law) กฎหมายการเลือกตั้งในเกาหลีใต้เป็น "พระราชบัญญัติการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่รัฐและการป้องกันการกระทำผิดการเลือกตั้ง" (The South Korean Election Law is the "Act on the Election of Public Officials and the Prevention of Election Malpractices")
6. ซาฮีน โมซาฟาและแอนเดรีย เซดเลอร์ (Shaheen Mozaffar and Andreas Schedler) "การศึกษาเชิงเปรียบเทียบกฏระเบียบรัฐ – บทนำ (The Comparative Study of Electoral Governance – Introduction), " หน้า 7
7. ฟรีทซ์ พลาสเซอร์และกันดา พลาสเซอร์ (Fritz Plasser with Gunda Plasser), *การทำเสียงทางการเมืองทั่วไป: บทวิเคราะห์ทั่วโลกเรื่องกิจกรรมรณรงค์หาเสียงและแนวปฏิบัติของมืออาชีพ (Global Political Campaigning: A Worldwide Analysis of Campaign Professionals and Their Practices)* (เวสพอร์ท, คอน.: เพอร์เจอร์, 2002), หน้า 137-75
8. คาร์ล-ไฮนซ์ นาสมาเซอร์ (Karl-Heinz Nassmacher), "เศรษฐศาสตร์เปรียบเทียบในสังคมประชาธิปไตย" (บทนำ) (Comparative Political Finance in Established Democracies (Introduction)), ใน คาร์ล-ไฮนซ์ นาสมาเซอร์ "รากฐานสำหรับประชาธิปไตย: แนวต่างๆในเศรษฐศาสตร์เปรียบเทียบ (Foundations for Democracy: Approaches to Comparative Political Finance) (บาเดิน-บาเดิน: โนโมส เวอร์ลากเกลซชาร์ฟ, 2001), หน้า 10
9. ความโปร่งใสระดับนานาชาติ (Transparency International) *รายงานการทุจริตปี 2004 (Global Corruption Report 2004)*, (เบอร์ลิน, 2004), 12 รายงานนี้อยู่ในรูปแบบพีดีเอฟที่ www.globalcorruptionreport.org/gcr2004.html
10. ตัวอย่างเช่น กฎหมายการเลือกตั้งในเกาหลีใต้คือ "พระราชบัญญัติการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่รัฐและการป้องกันการกระทำผิดการเลือกตั้ง" (Act on the Election of Public Officials and the Prevention of Election Malpractices)
11. อีริค บาเรนต์ (Eric Barendt), *ความรู้เบื้องต้นกฎหมายรัฐธรรมนูญ (An Introduction to Constitutional Law)* (ออกซ์ฟอร์ด: วารสารมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด, 1998), หน้า 149

12. อีริค บาเรนต์ (Eric Barendt), *ความรู้เบื้องต้นกฎหมายรัฐธรรมนูญ (An Introduction to Constitutional Law)*, หน้า 26-29
13. เฮนซ์ แวน มาร์เซเวิน และ เกอร์ แวน เดอ ตัง (Hence van Maarseveen and Ger van der Tang), *รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร: การศึกษาเชิงเปรียบเทียบด้วยคอมพิวเตอร์ (Written Constitutions: A Computerized Comparative Study)* (ดอบบส์ เฟอร์รี, นิวยอร์ก: โอเชียนา, 1978), หน้า 71-72
14. จอร์จ มารีโอ การ์เซีย ลาการ์เดีย (Jorge Mario García Laguardia), "โครงสร้างรัฐธรรมนูญสำหรับพรรคการเมืองในอเมริกากลาง: จากการกีดกันสู่การมีส่วนร่วม (Constitutional Framework for Political Parties in Central America: From Exclusion to Participation)," ของหลุยส์ ดับเบิลยู กู๊ดแมน, วิลเลียม เอ็ม ลีโอแกรนด์ และ โจฮันนา เมเนเดลสัน ฟอร์แมน, *ศึกษาและอุทิศตนให้การสนับสนุน, พรรคการเมืองและประชาธิปไตยในอเมริกากลาง (Political Parties and Democracy in Central America)* (โบลเดอร์, โคลราโด: เวสต์วิว, 1992), หน้า 82
15. โทมัส คาโรเธอร์ส (Thomas Carothers), *การช่วยเหลือประชาธิปไตยในต่างแดน: เส้นโค้งแห่งการเรียนรู้ (Aiding Democracy Abroad: The Learning Curve)* (วอชิงตัน, ดี.ซี.: ความช่วยเหลือของคาร์เนกีเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศ, 1999), หน้า 160-61
16. ริชาร์ด เอส แคทซ์ และปีเตอร์ แมร์ (Richard S. Katz and Peter Mair), *ศึกษาและอุทิศตนให้การสนับสนุน, โครงสร้างพรรคการเมือง: หนังสือคู่มือข้อมูลประชาธิปไตยในยุโรปตะวันตก (Party Organizations: A Data Handbook in Western Democracies)*, 1960-90 (สำนักพิมพ์ลอนดอน: ชาร์จ, 1992)
17. ฟริทซ์ พลาสเซอร์และกันดา พลาสเซอร์ (Fritz Plasser with Gunda Plasser), "กรอบกฎระเบียบของการหาเสียง" *การหาเสียงทางการเมืองทั่วโลก: บทวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญทางการเมืองหาเสียงและแนวปฏิบัติทั่วโลก ("Regulatory Frameworks of Campaigns", Global Political Campaigning: A Worldwide Analysis of Campaign Professionals and Their Practices)*, หน้า 137-79
18. มิเชล พินโต-ดัสชินสกี (Michael Pinto-Duschinsky), "เงินสนับสนุนทางการเมือง: มุมมองจากทั่วโลก (Financing Politics: A Global View);", "วารสารประชาธิปไตย 13 (Journal of Democracy 13) (ตุลาคม 2002): หน้า 69-86
19. สำนักงานประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล, *หนังสือคู่มือเรื่องเงินสำหรับการเมือง: ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มความโปร่งใสให้กับประชาธิปไตยที่กำลังพัฒนา, สำนักงานเพื่อประชาธิปไตย ความขัดแย้งและความช่วยเหลือด้านสิทธิมนุษยชน (Money in Politics Handbook: A Guide to Increasing Transparency in Emerging Democracies, Bureau for Democracy, Conflict, and Humanitarian Assistance)*, เอกสาร พีเอ็น-เอชอาร์-223 (วอชิงตัน, ดี.ซี.: สำนักงานตัวแทนสหรัฐเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ, 2003)
20. เรจินัลด์ ออสติน และมาจา เงินสเตอร์ม (Reginald Austin and Maja Tjernström), *ผู้ศึกษาอุทิศตนให้การสนับสนุน, เงินทุนสำหรับพรรคการเมืองและการหาเสียงเลือกตั้ง (Funding of Political Parties and Election Campaign)* (สต็อคโฮล์ม: สถาบันระหว่างประเทศเพื่อประชาธิปไตยและความช่วยเหลือในการเลือกตั้ง 2003), อยู่ในรูปแบบพีดีเอฟ ที่เว็บ www.idea.int/publications/funding_parties.index.cfm
21. ความโปร่งใสระหว่างประเทศ, *รายงานการคอร์รัปชันทั่วโลก 2004 (Global Corruption Report 2004)* (เบอร์ลิน, 2004) อยู่ในรูปแบบพีดีเอฟ ที่เว็บ www.globalcorruptionreport.org/gcr2004.html
22. ซามูเอล อิชซาคารอฟและริชาร์ด เอช. พิวเดส (Samuel Issacharoff and Richard H. Pildes), "การเมืองในมิติการตลาด: การกักขังสมาชิกพรรคในกระบวนการประชาธิปไตย (Politics as Markets: Partisan Lockups of the Democratic Process)," *รีวิวกฎหมายสแตนฟอร์ด 50 (Stanford Law Review 50)* (กุมภาพันธ์ 1998): หน้า 643-717

23. ซามูเอล อิชซาคารอฟและริชาร์ด เอช. พิวเดส (Samuel Issacharoff and Richard H. Pildes), "การเมืองในมิติ การตลาด: การกักขังสมาชิกพรรคในกระบวนการประชาธิปไตย (Politics as Markets: Partisan Lockups of the Democratic Process) ": หน้า 669
24. เกรกอรี พี. มากาเรียน (Gregory P. Magarian), "การควบคุมพรรคการเมืองภายใต้ 'สิทธิสาธารณะ' การแก้ไข ครั้งแรก" (Regulating Political Parties under a 'Public Rights First Amendment) *รีวิวกฎหมายของวิลเลียม และแมรี่ 44 (Williams and Marry Law Review 44)*(เมษายน 2003): หน้า 1944
25. ศูนย์รวมความเสมอภาคสาธารณะ, "527s ในปี 2004 ทำลายสถิติเดิมของการระดมทุนทางการเมือง," (527s in 2004 Shatter Previous Records for Political Fundraising) ธันวาคม 16, 2004 ดู www.bop2004.org/527/report.aspx?aid=435
26. เอลิซาเบธ การ์เรตต์ (Elizabeth Garrett), "พรรคการเมืองจบสิ้นแล้วหรือรวมถึงศาลและกระบวนการทางการเมือง (Is the Party Over? Courts and the Political Process)," *รีวิวกฎหมายศาลฎีกา (2002) (Supreme Court Law Review 2002)*: หน้า 96
27. โทมัส คาโรเธอร์ส (Thomas Carothers), *การช่วยเหลือประชาธิปไตยในต่างแดน: เส้นโค้งแห่งการเรียนรู้ (Aiding Democracy Abroad: The Learning Curve)*, หน้า 142
28. โทมัส คาโรเธอร์ส (Thomas Carothers), *การช่วยเหลือประชาธิปไตยในต่างแดน: เส้นโค้งแห่งการเรียนรู้ (Aiding Democracy Abroad: The Learning Curve)*, หน้า 142-143
29. ริชาร์ด กันเทอร์และแลร์รี่ ไดมอนด์ (Richard Gunther and Larry Diamond), "ประเภทและหน้าที่ของพรรค การเมือง," (Types and Functions of Parties) ของแลร์รี่ ไดมอนด์และริชาร์ด กันเทอร์, ผู้ศึกษาและอุทิศตนให้ การสนับสนุน, *พรรคการเมืองและประชาธิปไตย (Political Parties and Democracy)* (บัลติมอร์: หนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยจอนส์ฮอปกินส์, 2001), หน้า3-39
30. โทมัส คาโรเธอร์ส (Thomas Carothers), *การช่วยเหลือประชาธิปไตยในต่างแดน: เส้นโค้งแห่งการเรียนรู้ (Aiding Democracy Abroad: The Learning Curve)*, หน้า 153
31. ฟริทซ์ พลาสเซอร์และกันดา พลาสเซอร์ (Fritz Plasser with Gunda Plasser), *การรณรงค์หาเสียงทางการเมือง ทั่วโลก (Global Political Campaigning)*, หน้า 151
32. ดู www.freedomhouse.org
33. คณะกรรมการร่วมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง, *เป็นมิตรกับผู้ใช้, ไม่ใช่ใช้ในทางที่ผิด: รายงานเรื่องการสอบถามความ เสมอภาคในทะเบียนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (User Friendly, Not Abuser Friendly: Report of the Inquiry into the Integrity of the Electoral Roll)*(แคนเบอร์รา: รัฐสภาของสหพันธรัฐออสเตรเลีย, 2001), หน้า 81
34. โจเซฟ เอ็ม. โคลเมอร์ (Joseph M. Colomer), "พรรคการเมืองคือองค์กรที่เลือกระบบการเลือกตั้ง (หรือ กฎหมายคว่ำหัวของดูเวอร์เจอร์) (It's Parties that Choose Electoral Systems (or Duverger's Laws Upside Down) ," *การศึกษาทางการเมือง 53 (Political Studies 53)* (มีนาคม 2005): หน้า 1-21
35. ริชาร์ด เอส แคทซ์ และปีเตอร์ แมร์ (Richard S. Katz and Peter Mair), รูปแบบที่เปลี่ยนไปของโครงสร้างและ ประชาธิปไตยพรรคการเมือง, การเกิดขึ้นของพรรคการเมืองที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (Changing Models of Party Organization and Party Democracy: The Emergence of the Cartel Party) ," พรรคการเมือง 1 (Party Politics 1) (มกราคม 1995): หน้า 16
36. *แบลลอท แอคเซส นิวส์ (Ballot Access News)*, พฤศจิกายน 2004
37. เบนจามิน เรลลี่ (Benjamin Reilly), "การจัดระบบพรรคการเมืองและระบบพรรค (Political Engineering of Parties and Party Systems)" เอกสารจัดทำสำหรับแจกเมื่อปี 2003ในการประชุมประจำปีของสมาคมรัฐศาสตร์ อเมริกัน, เมืองฟิลาเดลเฟีย, รัฐเพนซิลเวเนีย, สิงหาคม 28-31, 2003

38. ดู www.photius.com/countries/nigeria/government/nigeria_government_and_polit_10019.html
39. เบนจามิน เรลลี่ (Benjamin Reilly), "การจัดระบบพรรคการเมืองและระบบพรรค (Political Engineering of Parties and Party Systems) "
40. วูล์ฟกัง มิลเลอร์ (Wolfgang Müller), "พรรคการเมืองและกรอบการทำงานของสถาบัน (Parties and the Institutional Framework) " ของเคิร์ต ริชาร์ด ลูเธอร์ และเฟอร์ดินันด์ มิลเลอร์-รอมเมส, ผู้ศึกษาและอุทิศตนให้การสนับสนุน, *พรรคการเมืองในยุโรปสมัยใหม่: สิ่งท้าทายทางการเมืองและการวิเคราะห์ (Political Parties in the New Europe: Political and Analytical Challenges)* (นิวยอร์ก: หนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด, 2002), หน้า 262
41. วูล์ฟกัง ซี. มิลเลอร์ (Wolfgang C. Müller), "ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับการเปลี่ยนแปลงระบบพรรคการเมือง (The Relevance of the State for Party System Change) " *วารสารการเมืองในทางทฤษฎี 5 (Journal of Theoretical Politics 5)* (ตุลาคม, 1993), หน้า 419-54
42. เคนเนธ จันทา (Kenneth Janda), *พรรคการเมือง: การสำรวจข้ามชาติ (Political Parties: A Cross-National Survey)* (นิวยอร์ก: หนังสือพิมพ์แจกฟรี่, 1980), หน้า 861
43. อินกริด แวน ไบเซน (Ingrid van Biezen), "ทฤษฎีและการปฏิบัติของการจัดตั้งพรรคการเมืองและการพัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยสมัยใหม่ (On the Theory and Practice of Party Formation and Adaptation in New Democracies)," *วารสารยุโรปเกี่ยวกับการวิจัยทางการเมือง 44 (European Journal of Political Research 44)* (มกราคม 2005): 154, 165
44. ซามูเอล อิชซาคารอฟและริชาร์ด เอช. พิวเดส (Samuel Issacharoff and Richard H. Pildes), "การเมืองในมิติการตลาด: การกักขังสมาชิกพรรคในกระบวนการประชาธิปไตย (Politics as Markets: Partisan Lockups of the Democratic Process) ," หน้า 643
45. ซีมอน เชสเตอร์แมน (Simon Chesterman), *ปวงประชาชน: องค์การสหประชาชาติ, การบริหารในช่วงส่งผ่านและการสร้างรัฐ (You, the People: The United Nations, Transitional Administration, and State-Building)* (นิวยอร์ก: หนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด, 2004), หน้า 221
46. ซีมอน เชสเตอร์แมน (Simon Chesterman), *ปวงประชาชน: องค์การสหประชาชาติ, การบริหารในช่วงส่งผ่านและการสร้างรัฐ (You, the People: The United Nations, Transitional Administration, and State-Building)*, หน้า 223
47. ริชาร์ด กันเธอร์และแลร์รี ไดมอนด์ (Richard Gunther and Larry Diamond), "ประเภทและหน้าที่ของพรรคการเมือง (Types and Functions of Parties) ," 3, 8 หากเชื่อว่า กันเธอร์และไดมอนด์ (Gunther and Diamond) ได้รวบรวมการประสานผลประโยชน์ภายใต้หน้าที่ "ตัวแทนทางสังคม"
48. เคนเนธ จันทา (Kenneth Janda), "แนวปฏิบัติทางการเมืองเชิงเปรียบเทียบ: การวิจัยและทฤษฎี (Comparative Political Parties: Research and Theory)" ของอดา ดับบลิว. ฟินิฟเตอร์ (Ada W. Finifter), ผู้ศึกษาและอุทิศตนให้การสนับสนุน, *รัฐศาสตร์: รัฐแห่งกฎระเบียบ 2 (Political Science: The State of the Discipline II)* (วอชิงตัน, ดี.ซี.: สมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน, 1993), หน้า 163-91
49. เบนจามิน เรลลี่ (Benjamin Reilly), "การจัดระบบพรรคการเมืองและระบบพรรค (Political Engineering of Parties and Party Systems), " หน้า 4
50. ตัวอย่าง, อัลลัน รามุชกาและเคนเนธ เชปส์เล (Alvin Rabushka and Kenneth Shepsle), *การเมืองสังคมพหุนิยม: ทฤษฎีในความมั่นคงทางประชาธิปไตย (Politics in Plural Societies: A Theory in Democratic Instability)* (โคโลัมเบีย, โอไฮโอ: ชาร์ลส อี. เมอร์ริล, 1972)
51. อเเรนด ลิจพาร์ท (Arend Lijphart), *ประชาธิปไตยในสังคมพหุนิยม (Democracy in Plural Societies)* (นิวเฮเวน: หนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัยเยล, 1997)

52. กันชัน จันทรา (Kanchan Chandra), "จรรยาบรรณพรรคการเมืองและความมั่นคงในประชาธิปไตย (Ethnic Parties and Democratic Stability)," *มุมมองทางการเมือง 3 (Perspectives on Politics 3)* (มิถุนายน 2005): หน้า 235-52
53. มอร์ตัน อับราโมวิทซ์ (Mortan Abramowitz) *การจัดทำโครงสร้างรัฐธรรมนูญประชาธิปไตยที่เข้มแข็งในอิรัก: ข้อพิจารณาเบื้องต้น (Establishing a Stable Democratic Constitutional Structure in Iraq: Some Basic Considerations)*(นิวยอร์กและวอชิงตัน: มูลนิธิเซ็นจูรี, 2003) , หน้า 50
54. มาตรา 58ซี
55. อิวาน โดเฮอร์ตี้ (Ivan Doherty), "ประชาธิปไตยที่ไม่สมดุล: นโยบายประชาสังคมไม่สามารถแทนที่พรรคการเมือง (Democracy out of Balance: Civil Society Can't Replace Political Parties) ," *รีวิวนโยบาย (Policy Review)* (เมษายน-พฤษภาคม 2001): หน้า 25-35
56. เมาริส ดูเวอร์เจอร์ (Maurice Duverger), *พรรคการเมือง (Les Parties Politiques)* (ปารีส: สำนักพิมพ์เชอว์, 1992)
57. เดวิด เจ. ซามูเอลส์, "พรรคการเมืองระบอบประธานาธิบดี: การแยกกันระหว่างอำนาจและโครงสร้างและพฤติกรรมพรรคการเมือง (Presidential Parties: The Separation of Powers and Party Organization and Behavior) ," *การศึกษาทางการเมืองเชิงเปรียบเทียบ 35 (Comparative Political Studies 35)* (พฤษภาคม 2002): หน้า 461-62
58. เทอร์รี่ คลากและจิลล์ วิททร็อค (Terry Clark and Jill Wittrock), "ระบอบประธานาธิบดีและผลของกฎหมายเลือกตั้งในระบบหลังคอมมิวนิสต์: ว่าด้วยระบอบการปกครอง (Presidentialism and the Effect of Electoral Law in Postcommunist Systems: Regime Type Matters)," *การศึกษาทางการเมืองเชิงเปรียบเทียบ 38 (Comparative Political Studies 38)*(มีนาคม 2005): หน้า 172-73
59. ลุยจี แมนเซตตี (Luigi Manzetti), "การจัดระบบบัญชี: กรณีศึกษาการริเริ่มของพลเมืองและการรณรงค์ทางการเงินในประเทศอาร์เจนตินา (Keeping Accounts: A Case Study of Civic Initiatives and Campaign Finance Oversight in Argentina) ," วอชิงตัน, ดี.ซี.: ยูเอสเอไอดีพีซีอี-ไอ-ศูนย์ศูนย์-เก้าเจ็ด-ศูนย์ศูนย์ศูนย์สี่สอง-ศูนย์ศูนย์, กระดาษทำงานเลขที่ 248, พฤศจิกายน 2000; ท็อดด์ เอ. ไอเซ็นสตัดท์ (Todd A. Eisenstadt), "การจับตารัฐที่ไม่มีการเฝ้าระวัง: ศาลเลือกตั้ง การรณรงค์ทางการเงิน และการแยกแยะระหว่างรัฐกับพรรคการเมืองที่ปกครองอยู่ของเม็กซิโก," (Catching the State Off Guard: Electoral Courts, Campaign Finance, and Mexico's Separation of State and Ruling Party) *พรรคการเมือง 10 (Party Politics 10)*, เลขที่ 6 (2004): หน้า 723-45; มาทธีส โบการ์ดส์ (Matthijs Bogaards), "การนับพรรคการเมืองและระบบพรรคที่เด่นชัดของแอฟริกา (Counting parties and identifying dominant party systems in Africa) ," *การวิจัยทางการเมืองของวารสารยุโรป 43 (2004) (European Journal of Political Research 43)*, หน้า 173-97
60. โชน โบลเลอร์, เดวิด เอ็ม. ฟาร์เรล และริชาร์ด เอส แคทซ์ (Shuan Bowler, David M. Farrell, and Richard S. Katz), *กฎเกณฑ์พรรคการเมืองและรัฐบาลในระบบรัฐสภา (Party Discipline and Parliamentary Government)* (โคโลัมบัส: หนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัยรัฐโอไฮโอ, 1998), หน้า 3
61. สำหรับการปฏิบัติอื่น ๆ ต่อคำถามนี้, ดู แกรี่ จอห์นส์ (Gary Johns), "ความต้องการที่จะควบคุมพรรคการเมือง (Desirability of Regulating Political Parties) ," *กำหนดการที่ 8* (ธันวาคม 2001): ริชาร์ด คูลเลน (Richard Cullen), "การควบคุมพรรคการเมืองในฮ่องกง (Regulating Parties in Hong Kong) ," เอกสารเตรียมไว้สำหรับคณะผู้ทำงานทางการเมืองเกี่ยวกับงานรัฐธรรมนูญ, สมาชิกสภานิติบัญญัติของเขตการปกครองพิเศษฮ่องกง, บทบาทและการพัฒนาพรรคการเมือง, กุมภาพันธ์ 2005; เอลิซาเบธ การ์เรตต์ (Elizabeth Garrett), "พรรคการเมืองจบสิ้นแล้วหรือรวมถึงศาลและกระบวนการทางการเมือง (Is the Party Over? Courts and the Political Process?)" ; สก็อต เบนเนทท์ (Scott Bennett), "พรรคการเมืองของออสเตรเลีย: มีกฎเกณฑ์มากกว่านี้ไหม

- (Australia's Political Parties: More Regulation?)” หน่วยงานห้องสมุดรัฐสภาออสเตรเลีย, งานวิจัยเลขที่ 21, 2002: และฟาบรีซ อี. เลอฮุค (Fabrice E. Lehouq), “พรรคการเมืองสามารถดูแลตัวเองได้ไหม การจัดการเลือกตั้งและการทำให้เป็นประชาธิปไตย (Can Parties Police Themselves? Electoral Governance and Democratization),” *รีวิวรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ 25 (International Political Science Review 25)* (มกราคม 2002), หน้า 29-46
62. เกรกอรี พี. มากาเรียน (Gregory P. Magarian), “ควบคุมพรรคการเมืองภายใต้ ‘สิทธิสาธารณะ’ ฉบับแก้ไขครั้งแรก (Regulating Parties under a ‘Public Rights First Amendment’),” หน้า 1966
 63. คณะกรรมการร่วมเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง, *เป็นมิตรกับผู้ใช้, ไม่ใช่ใช้ในทางที่ผิด (User Friendly, Not Abuser Friendly)*, 81; สก็อต เบนเนทท์ (Scott Bennett), “พรรคการเมืองของประเทศออสเตรเลีย: มีกฎเกณฑ์มากกว่านี้ไหม (Australia's Political Parties: More Regulation?)” หน้า 14
 64. เบนจามิน เรลลี่ (Benjamin Reilly), “การจัดระบบพรรคการเมืองและระบบพรรค (Political Engineering of Parties and Party Systems),” หน้า 20
 65. งานแปลของ *เอพิเดมิกส์* (Translation of *Epidemics*) เล่มที่ 1, ตอน 11 ดู www.geocities.com/everwild7/noham.html
 66. โปรแกรมนี้ใช้ทำงานทั้งในคอมพิวเตอร์ระบบวินโดวส์และแมคอินทอชและสามารถใช้ทำงานในคอมพิวเตอร์ตัวหลักในระบบเครือข่ายผ่านทางอินเทอร์เน็ต
 67. ดู www.oceanalaw.com (มีค่าธรรมเนียมที่สูงสำหรับการขอใช้บริการออนไลน์) แหล่งข้อมูลต้นกำเนิดคือ อัลเบิร์ต พี. เบลาสไตน์และกิสเบิร์ต (Albert P. Blaustein and Gisbert) 1 อช. ฟลานซ์ (H. Flanz), ผู้ศึกษาและอุทิศตนให้การสนับสนุน, *รัฐธรรมนูญของประเทศทั่วโลก (Constitutions of the Countries of the World)* (ดอบบส์ เฟอर्टี้ (Dobbs Ferty), นิวยอร์ก: โอเชียนา, 1971) ข้อมูลออนไลน์ได้รับการปรับปรุงสม่ำเสมอ

สถาบันส่งเสริมประชาธิปไตย
2030 ถนนเอ็ม ตูวันออกเฉียงเหนือ
ชั้น 5
วอชิงตัน รัฐวอชิงตันดีซี 20036
หมายเลขโทรศัพท์ 202-728-5500
หมายเลขโทรสาร 202-728-5520
เว็บไซต์: WWW.NDI.ORG